

KULTUR&MEDIA

Broj: 88 - Godina VIII 2012 / 05 - Pris: 10 kr - ISSN 1653-2864

ROGATICA 8 i 9 str

30+ TV Kanala iz BiH i Sandžaka

BosnaTV je najkompletniji TV Paket

+ 10 Kanala po Americkom Vremenu

KROSSA ALLT MOTSTÅND!

DIABLO

12495.-

INTEL i7-3820 10M Cache
Nvidia GTX 680 2GB
Corsair 16GB Ram
Corsair 120GB SSD
DVD-Brännare
Corsair 600W Nät-del
CoolerMaster CM 690

Microstore AB
Hisingsgatan 28
Vågmästareplatsen
Tel. 031 - 655 707

DIABLO

2 ÅRS GARANTI & SUPPORT!

SLÖ OCH SEG DATOR?

Vi utför alla typer av reparationer!

- Mac / PC Service
- Uppgraderingar
- Ominstallationer
- Virusrensning
- Skärmbryten på laptopar
- Hårddiskreparationer
- Diskräddning
- Backup

TA MED ANNONSEN OCH FÅ HALVA PRISET PÅ
FELSÖKNINGSKOSTNADEN!

Välkommen in i vår butik!

www.microstore.se

MicroStore www.microstore.se

scandinavian

ethnic travel

Povoljan avionski prevoz za destinacije bivše Jugoslavije; BiH, Makedoniju, Srbiju, Hrvatsku, Crnu Goru i Kosovo nudi vam vaša Ethnic Travel agencija.

Također imamo i povoljne cijene za ostatak svijeta.

NUDIMO VAM:

ČARTER | HOTEL | AUTOMOBILE | KRSTARENJE | GRUPNA PUTOVANJA

SARAJEVO FR. 2150:- ŠKOPJE FR. 2150:- SPLIT FR. 1695:- DUBROVNIK FR. 1995:-

ZAGREB FR. 2250:- BELGRAD FR. 990:- PODGORICA FR. 2195:- PRIŠTINA FR. 2795:-

U CIJENE SU UKLJUČENI POREZI

TEL: +46 (0) 31-18 20 20 | www.ethnictravel.se

SÖDRA VÄGEN 4, 1TR. 412 54 GÖTEBORG

ORGANIZIRANE GRUPE U POSJETI BOSANSKIM PIRAMIDAMA

Proteklih dana Fondacija bilježi organizirane posjete Bosanskoj dolini piramida: četrdeset gostiju iz Belgije, trideset gostiju iz Mađarske, trideset gostiju iz Švedske, posjetu predstavnika Internacionalnog Univerziteta u Sarajevu te brojne individualne turiste.

UČESNICI SARAJEVO BUSINESS FORUMA U POSJETI BOSANSKIM PIRAMIDAMA

U okviru zvaničnog programa trećeg "Sarajevo Business Foruma 2012.", investitori i gosti su posjetili Bosansku dolinu piramida 18. maja 2012. U Visokom su ih dočekali osnivač Fondacije "Arheološki park: Bosanska piramida Sunca" dr. Semir Osmanagić, član Upravnog odbora Mahir Hadžiahmetović, terenski rukovodilac Admir Tatar i prezentator Haris Delibašić.

Ugledni gosti su, tokom četverosatne posjete, obišli Podzemni labirint Ravne i arheološke sonde na Bosanskoj piramidi Sunca. Gosti iz Malezije i Austrije su izrazili interes za daljnje razgovore s predstavnicima Fondacije.

REKORDNE PRIJAVE VOLONTERA ZA "MRAV BOSANSKE PIRAMIDE 2012"

Do kraja aprila 2012. u Fondaciju je pristiglo 512 prijava za volontiranje na lokacijama Bosanske doline piramida u Visokom. Treća uzastopna Međunarodna radna akcija volontera "MRAV Bosanske piramide 2012" će biti i najbrojnija s prisustvom mladih iz čitavog svijeta. Do sada su se prijavili volonteri iz 51 zemlje sa šest kontinenata i to:

Bosna i Hercegovina, Egipat, Velika Britanija, Novi Zeland, Danska, Njemačka, Nizozemska, Srbija, Sjedinjene Američke Države, Švicarska, Pakistan, Hrvatska, Kanada, Rumunija, Australija, Finska, Irska, Švedska, Španija, Belgija, Portugal, Francuska, Makedonija, Italija, Norveška, Mađarska, Indija, Bugarska, Poljska, Crna Gora, Guatemala, Bjelorusija, Meksiko, Tajland, Slovenija, Latvija, Novi Zeland, Litva, Turska, Katar, Libanon, Uzbekistan, Estonija, Albanija, Češka Republika, Kolumbija, Brazil, Slovačka, Pakistan i Peru.

Najmlađi volonter ima 17 godina i dolazi u pratnji oca iz Litvanije, a najstariji je 73-o godišnji Slovenac. MRAV započinje 3. juna i trajat će do 9. septembra 2012.

Prilikom boravka u BiH, volonteri će biti u prilici prisustvovati i slijedećim sadržajima:

- 8. jun, predavanje pronalazača bosanskih piramida dr. Semira Osmanagića u velikoj dvorani BKC u Sarajevu u 19:00 sati
- 8. jun, Foto-izložba s istraživanja Bosanske doline piramida, Galerija BKC-a u Sarajevu, 17:00 sati
- 21. jun, ljetni solsticij, međunarodna ceremonija sviranja na kristalnim posudama na vrhu Bosanske piramide Sunca
- 31. august, "Vatreni gongovi", hrvatski muzičari na vrhu piramide
- 8. septembar, međunarodna konferencija "Skrivena povijest" Zadnje ažuriranje srijeda, 02 maj 2012 18:13

Hrana koju nikako ne smijete jesti prije spavanja

Kasnovečernji obrok mora biti lagan, a njegova je svrha prizalogajiti, a ne najesti se. Uz to, prije spavanja svakako biste trebali izbjegavati slijedeće četiri vrste hrane

Kasnovečernji obroci nikako ne spadaju u pravilnu prehranu, ali ako ste zaista gladni možete si ih ponekad dozvoliti.

Obično u tim pospanim trenucima posegnemo za prvim što nađemo u hladnjaku, ali i u kasnim satima trebali biste se pridržavati nekih pravila kako si ne biste poremetili san i unijeli puno nepotrebnih kalorija

Kasnovečernji obrok mora biti lagan, a njegova je svrha prizalogajiti, a ne najesti se. Uz to, prije spavanja svakako biste trebali izbjegavati slijedeće četiri vrste hrane, savjetuje portal Zadovoljna.hr.

1. Masna hrana

Pojedete li prije počinaka nešto masno ne samo da ćete iduće jutro osjećati tromost, nego će vam i želudac raditi u četvrtoj brzini kako bi probavio tešku hranu. Zato izbjegavajte brzu hranu, orahe, sladoled ili obroke spuno sira.

2. Hrana krcata ugljikohidratima

Malo slatkoga prije kreveta možda je upravo ono što vam treba za slatke snove, ali ako pojedete veliki komad čokoladne torte razina šećera u krvi naglo će porasti i isto tako pasti što će omesti san. Izbjegavajte kolače, kekse, grickalice i bijeli kruh, a slobodno zagrizite u jabuku.

3. Crveno meso i druge bjelančevine

Kao i masna hrana, i crveno meso teško će vam sjesti na želudac zbog čega biste mogli teško zaspati. Crveno meso ima najgori učinak, ali isto će biti i ako pojedete puno piletine ili svinjetine. Malo tanke narezane puretine ili jogurt puno su bolji izbor.

4. Začinjena hrana

Začini su prirodni lijek za mnoge lakše bolesti, ali kada vam se nešto jede kasno navečer zaobidite ih u širokom luku. Osim što može poremetiti rad želuca, ljuta, paprena hrana može probuditi vaša osjetila što će vam itekako otežati da utonete u san.

STANITE U KRAJ NESANICI

Šest navika za ljepši san

Svjetlost monitora stimulira vaš mozak i zato bi trebalo da izbjegavate "surfanje" neposredno prije spavanja. Prije nego što legnete, odmorite neko vrijeme od elektronskih uređaja

Ukoliko provodite sate pokušavajući da zaspate vrijeme je da tome stanete u kraj, tako što ćete usvojiti nekoliko jednostavnih navika.

1. Budite se i liježite rano

Ko kaže da samo djeca treba da imaju vrijeme za krevet? Dakle, procijenite koje vrijeme vam odgovara za liježanje i onda se tog vremena pridržavajte cijele nedjelje. Isto važi i za buđenje, prenosi B92.

2. Ne čitajte u krevetu

Krevet je mjesto isključivo za spavanje i seks. Ako budete čitali u njemu, postoji vjerojatnost da će vas neko djelo zainteresovati i da ćete izgubiti osjećaj za vrijeme. Dakle, ako ste navikli da čitate prije spavanja, ležite na kauču ili sjedite za sto.

3. Umjereno s Facebookom

Svjetlost monitora stimulira vaš mozak i zato bi trebalo da izbjegavate "surfanje" neposredno prije spavanja. Prije nego što legnete, odmorite neko vrijeme od elektronskih uređaja.

4. Uložite u dobar krevet

Dobar dušek zlata vrijedi. Koliko god da su skupi, oni su izuzetno isplativa investicija, jer ćete brzo uvidjeti koliko ste odmorniji bez starih, istrošenih dušeka.

5. Brojanje ovaca

Kada ne možete da zaspate, potpuno je beskorisno da ležite u krevetu. Ako bez uspjeha pokušavate da zaspate duže od 30 minuta, ustanite i potražite drugu vrstu aktivnosti. Kad se umorite, lako ćete zaspati.

6. Stop vježbanju noću

Ovakva navika možda se idealno uklapa za osobe koje se predugo vrte po krevetu. Vježbe u toku dana mogu vas držati energičnim čak satima. Zato nemojte vježbati najmanje tri sata prije liježanja. Naime, intenzivna fizička aktivnost podiže temperaturu tijela i podiže vam energiju, zbog čega nećete moći da zaspate.

Kućni lijekovi:

Ljudi koji piju lijekove za spavanje riskiraju svoje zdravlje

Ljudi koji redovno piju lijekove za spavanje time riskiraju svoje zdravlje, a što je doza veća, to je veći i njihov rizik od prijevremene smrti u poređenju sa ljudima koji ih uopšte ne piju, pokazalo je istraživanje centra preventivne medicine Jackson Hole.

Svaki treći dan smatra se redovnim uzimanjem pilula, a oni koji piju više od 132 pilule na godinu imaju čak 5,3 veći rizik od prijevremene smrti, upozoravaju stručnjaci. Najugroženija dobna grupa su ljudi od 18. do 55. godina, potvrdila je studija, iako naučnici nisu utvrdili razlog zbog kojih je njihovo zdravlje više ugroženo od starije populacije, prenosi 24sata.

Pilule za spavanje obično sadrže benzodiazepine, grupu psihoaktivnih hemijskih spojeva koji ublažavaju tjeskobu, bol i uspavljaju, sedative te antidepressive. Doktori upozoravaju pacijente da pilule za spavanje definitivno nose sa sobom zdravstveni rizik, a nesanicu se može efikasno liječiti i drugim tehnikama poput hipnoze, kognitivne terapije i meditacije, piše Daily Mail.

(vijesti.ba)

Evo kako se boriti protiv popodnevnog umora

Jesu li vam krevet i spavanje jedine stvari na pameti kada dođete s posla? Ako ste odgovorili potvrdno, znajte da se situacija neće promijeniti sama od sebe, nego ćete morati stvoriti nove navike. ako pokazuje najnovije istraživanje provedeno među gotovo tristo zaposlenika jedne američke tvrtke, više od 80 posto zaposlenih ljudi nakon dolaska s posla nema energije...

... ni za što. Većina njih pribjegava ležanju ispred televizora i spavanju. Bilo kakva obaveza teško im pada i sve odgađaju za sutra – a sutra se ponavlja isti scenarij, navodi internetska stranica Fitnesshealthzone.com.

Do toga, kako pojašnjavaju stručnjaci, dolazi zbog nezdrave prehrane, nekretanja i nedovoljnog konzumiranja vode, prenosi tportal. Upravo u tome krije se i rješenje problema. Ako želite biti sposobni uživati u svojim poslijepodnevim i večerima, promijenite navike.

Za početak, kažu stručnjaci, pobrinite se da pijete više negazirane vode. S kavom ne pretjerujte, nego je popijte pola sata nakon ručka. Ugljikohidrati su važni i zato neka budu dio vašeg ručka jer oni daju energiju. Čim dođete s posla preodjenite se u sportsku odjeću i barem pola sata hodajte. Najbolje je to učiniti na svježem zraku. Dobro je i raditi vježbe opuštanja koje također podižu razinu energije.

(Vijesti.ba)

Anksioznost ili napadi panike

Česta nervoza, stanje tjeskobe, preplašenost od svakidašnjih obaveza, još se naziva i anksioznost

Glavni uzročnik previše nagomilanog stresa u životu pojedinca

Stresan život, stalni pritisci oko svakodnevnih obaveza i briga često dovode naš organizam u ne baš poželjno stanje.

Česta nervoza, stanje tjeskobe, preplašenost od svakidašnjih obaveza, još se naziva i anksioznost. Kao što smo u prošlom broju pisali, ovo je jedna od posljedica života u XXI vijeku i kada se nalazite određeni vremenski period u stresnoj situaciji.

Prema naučnicima, anksioznost je stanje organizma koje se karakteriše stanjem unutrašnje uznemirenosti ili straha da će se nešto desiti, gdje se osobe plaše da će izgubiti kontrolu nad sobom ili nečim. Anksioznost se nikada ne veže za neku konkretnu osobu.

Mladi i stari

Simptomi anksioznosti su lupanje srca, pojačano znojenje, noćne more, drhtanje (vidljivo ili unutrašnje), osjećaj gušenja, bljedilo, strah od gubitka kontrole, bolovi u vilici slični zubobolji...

Ukoliko osjetite nekih od ovih simptoma, obavezno se obratite liječniku. Kada već pišemo o anksioznosti, važno je prepoznati razloge njenog nastajanja. Glavni uzročnik je previše nagomilanog stresa u životu pojedinca, koji se ogleda u vidu paničnih napada ili anksioznosti. Prema istraživanjima, predstavlja jednu od najučestalijih poremećaja, kako kod mladih tako i kod starijih osjetljivijih osoba.

Kako biste se riješili pritiska, stresa, potrebno je raditi na sebi, činiti stvari koje vas vesele, ispunjavaju i jačaju vaše samopouzdanje, jer na taj način psihički ćete lakše izlaziti nakraj sa stresom, kako trenutno tako i u budućnosti. Kada se osjećamo smireno, manja je mogućnost posljedica anksioznosti, kao što su panični napadi.

Terapija anksioznosti zahtijeva sličan pristup kao i psihički poremećaji o kojima smo prije pisali. Tako ona zahtijeva potpunu promjenu životnog stila, a to je način na koji doživljavate život, te situacije koje djeluju stresno za vas. Bitno je znati da je ovo dugotrajan proces koji ne samo da zahtijeva saradnju sa psihologom ili psihijatrom već i promjenu životnog stila. S obzirom na to da je riječ o psihičkom poremećaju koji za sobom povlači dosta fizičkih neugodnosti, neki od osnovnih koraka koji vode oporavku su zdrava ishrana, bogata vitaminima, ali i umjerena fizička aktivnost.

Da bi se vaše tijelo opustilo, potrebno je prvenstveno da se opusti vaš um. Jer, kao što znamo, mozak je taj koji pokreće naše tijelo.

Neke od posljedica koje može dovesti dugotrajna izloženost anksioznosti može dovesti do pojave čudnih posljedica kao što su neodlučnost, strah od toga da će anksiozna osoba zauvijek ostati takva, osoba smatra da je izgubila svoje ja. Izlječenje od anksioznosti je na vama. Jednom kada vi čvrsto odlučite da se promijenite, i drugačije gledate na sve oko vas jer život je lijep, steći ćete samopouzdanje koje će vas pratiti zauvijek. Onog momenta kada osjetite snagu i oslonite se na jačinu volje, nema tog problema pred kojim nećete moći racionalno razmišljati i uhvatiti se ukoštac s njim.

Ekstra savjeti

Da biste napravili početni korak, možete primijeniti neki od sljedećih savjeta. Za početak možete da se koristite mentalnim kategorijama, odnosno da sve što vas muči ili zabrinjava napišete na papir jer vidite, sve što se odigrava oko vas je u vašoj glavi. Većina ljudi se osjeća bolje kada prenese razmišljanja na papir, prvenstveno zbog toga što neke od stvari koje vas brinu, a koje ne možete riješiti odmah, odgađate za neki skoriji period i ne brinete o njima trenutno. Na taj način odgađate problem do onog momenta kada ga je moguće riješiti.

Zatim, tu je i meditacija. Ukoliko baš nemate vremena da meditirate, možete primijeniti i neku od sljedećih metoda, a to je zatvorite oči, zamislite kako vas zabrinutost i tenzije napuštaju. Tokom ovoga udahnite duboko nekoliko puta.

Ukoliko ovo radite nekoliko puta dnevno, vidjećete da djeluje. Stoga, šta vas sprečava da pokušate?

"Više sreće drugi put":

Švedska predstavница Loreen pobjedinica Eurosonga, Maya Sar na 18. mjestu

Loreen

(24SI) - Švedska predstavnica Loreen sa pjesmom "Euphoria" pobjedinica je ovogodišnjeg Eurosonga, koji se održao u Azerbejdžanu. Predstavnicu BiH Maya Sar zauzela je 18. mjesto.

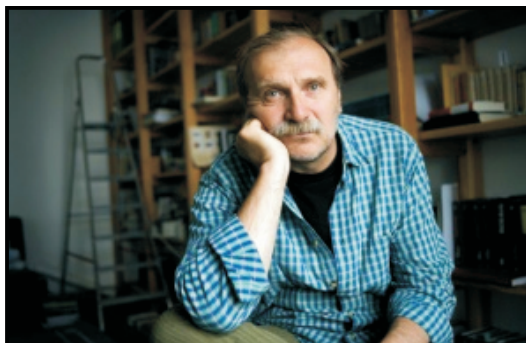
U Kristalnoj areni u Bakuu održano finale Eurosonga na kojem je titulu Pjesme Evrope ponijela Švedska i njena predstavnicu Loreen sa pjesmom *Euphoria*. Sa daleko najviše glasova, Loreen je osvojila prvo mjesto čime će njena domovina Švedska biti domaćin Eurosonga 2013. godine.

Predstavnicu Bosne i Hercegovine Maya Sar sa baladom "*Korake ti znam*", zauzela je 18 mjesto. Bosna i Hercegovina je od Crne Gore dobila 6 bodova, od Austrije 7, iz Turske 10, 1 iz Švicarske, 7 od Slovenije, 10 iz Hrvatske, 2 od Slovačke, 7 iz Makedonije, te 5 iz Srbije. ————— A. B. - [24 sata info]

Veliki uspjeh našeg pisca

Dževad Karahasan odlikovan Goethe medaljom

Jednom godišnje, Goethe-Institut dodjeljuje Goethe medalju, kao službeno odlikovanje Savezne Republike Njemačke kojim se odlikuju osobe iz stranih zemalja koje su na izvanredan način zaslužne za promoviranje njemačkog jezika i međunarodne kulturne razmjene. Ove godine Goethe-Institut dodjeljuje 28. augusta u Weimaru 58. put Goethe medalju.

Dževad Karahasan

Predsjednik Goethe-Instituta Klaus-Dieter Lehmann uručit će ove godine, u rezidenciji u Weimeru, službeni orden Savezne Republike Njemačke litvanskoj naučnici za književnost i pozorište Ireni Veisaite, kazahstanskom pozorišnom režiseru Bolatu Atabayev i bosanskom piscu Dževadu Karahasanu.

Pohvalni govor održat će naučnica za književnost Aleida Assmann, suosnivač i direktor pozorišta Rurske oblasti Helmut Schäfer i autor Martin Mosebach.

Ove godine Goethe-Institut s Goethe medaljom ukazuje čast istaknutim članovima društva na koje je transformacija i prestanak njihove nacionalno-državne strukture imala dubok utjecaj.

"Dobitnici nagrade bili su u dodiru s ratom, represijom, progonom i izgonom. U svom kulturnom stvaralaštvu, zalažu se za otvorenu obnovu nacionalne traume i tematiziraju suvremene društvene probleme. Oni pokazuju hrabrost da podignu svoj glas i vjeruju u moć riječi", navodi se u obrazloženju izborne komisije.

Virtouzni pripovjedač Dževad Karahasan odlikovan je Goethe medaljom kao graditelj mostova između njemačkog govornog područja i Bosne i Hercegovine, te za njegov angažman za evropsko sporazumijevanje.

Goethe medalja stvorena je 1954. godine od uprave Goethe-Instituta, a 1975. godine priznata je kao službeni orden Savezne Republike Njemačke.

Od 1992. do 2008. godine, dodjela medalje vršila se jednom godišnje u Weimaru, povodom godišnjice smrti Goethea, a 2009. godine dodjela je upriličena prvi put 28. augusta, na dan rođenja Goethea.

Od prve dodjele 1955. godine, ukupno je počastvovano 329 osoba iz 61 zemlje. Među mnogobrojnim dobitnicima ove nagrade bili su Adonis, Daniel Barenboim, David Cornwell alias John le Carré, Pierre Bourdieu, Lars Gustafsson, sir Ernst Gombrich, Agnés Heller, György Ligeti, Ariane Mnouchkine, sir Karl Raimund Popper, Jorge Semprún, Billy Wilder, Helen Wolff.

(SUTRA.BA)

ROGATICA

Historija - Rimsko doba

Do dolazka Slavena na području Rogatice su živjeli **Iliri**, **Rimljani** i **Avari**. Spomenici iz prahistorijskog doba, gradine i gomile govore da najstarija ljudska naselja u Rogatičkom kraju datiraju mnogo prije nove ere. A najstarije naselje iz tog perioda nalazilo se na Gracu, brijegu pored same Rakitnice. Dolaskom Rimljana na prostor između Strmog Lunja i **Rakitnice** na kome se sad nalazi sjeverni dio grada osnovano na naselju sa obilježjima rimske civilizacije. Nakon pada rimskog carstva 395, Slaveni su ove krajeve počele naseljavati u prvoj polovini VII vijeka.

Srednji vijek

Da je Rogatica u **srednjem vijeku** bila gusto naseljena, pokazuju nekropole sa nadgrobim spomenicima na 88 lokaliteta sa 2628 **stećaka**. U dokumentima Dubrovačkog arhiva (Monumenta Ragusina) ime Rogatica se prvi put spominje iz 1425 godine. Iz raznih dokumenata se također zna da je Rogatica bila centar bogatog stočarskog kraja u XIV vijeku. Za vrijeme vladavine Kralja **Tvrtka Kotromanića** (1353-1391) Rogatica je bila vezana za utvrđenje Borač i za njegove feudalne gospodare Radenoviće ond. Pavloviće koji su vladali istočnom Bosnom. Borač je bio značajni politički, privredni i kulturni centar u kome su Pavlovići izdavali povelje, primali strane izaslanike i imali stalne družine glumaca i muzičara. Grad u kome su bile dvorove vlastele leži iznad lijeve obale Prače u današnjem selu Varošište. Turci su Borač zauzeli 1466. godine a zatim pet godina kasnije su ga napustili. Pored ostataka grada u selu Varošište nalazi se lijepa nekropola stećaka kao i temelji crkve u predgrađu. Stećci su vjerovatno grobovi Petra i Radoslava Pavlovića, nasljednika dvora koji su pali u borbi protiv Turaka 1420. godine.

Osmansko doba

Mahale su se obično u to doba formirale oko džamija pa tako imamo prve mahale u Rogatici i to: Sinan vojvodinu mahal, Oruč-aginu mahal, Husein-begovu mahal i Carevu mahal ili Hangariju kako su je još zvali. Početkom 16. vijeka **Čelebi Pazar** (Rogatica) dobija prvo javno kupatilo sa toplom i hladnom vodom - **hamam**. Izgrađen je vodovod, kojim je dio čaršije dobio pitku vodu. Na česmama ispred džamija muslimani su uzimali abdest, a putnici dobronamjernici kao i ostalo stanovništvo moglo se tu osvježiti i napiti hladne vode.

Već 1528. godine Rogatica ima čaršiju koju čine: zanatske radnje, dućani, karavan-saraji, a nedugo zatim musafirhane, mektebi i napokon medresa. Dućani u čaršiji rađeni su na tradicionalni način. Bilo je dućana i na dvije etaže.

Rogatička čaršija bila je koncentrisana u jednoj ulici sa dućanima po jedan, dva ili više pod jednim krovom. Mnoge od objekata je izgradio poznati legator **Husein-beg Arnautović**. Čaršiju na desnoj i mahale na lijevoj obali **Rakitnice** još u tom vijeku spajaju dvije kamene ćuprije **Kanarska ćuprija** i **Donja ćuprija**. U tom periodu podignute su i prve džamije. Uz njih nastaju mahale kao i djelovi grada za stanovanje, za razliku od čaršije u kojoj se obavlja poslovni i javni život. U to doba u čaršiji egzistiraju zanatlije kao što su sabljari, kožari, krojači, kovači, nalbanti, aščije, pekari, berberi, abadžije i dr. U 16. vijeku sagrađeno je nekoliko džamija:

Tekijska, Oručagina, Arnaudija, Careva džamija, Sudžaudinova ili Čaršijska džamija, Serhadija i druge. U tom periodu sagrađena je i medresa koja se nalazila kraj Čaršijske džamije. Sagrađena su i četiri mekteba i to uz džamije Arnaudiju, Tekijsku, Carevu i u Gračanici. U viševjekovnom periodu osmanske uprave Rogatica se razvila u značajnu orijentalnu varoš i postala sjedište kadiluka.

U tom periodu kadiluk je dao više ličnosti koje su u Osmanskom carstvu vršile visoke funkcije, pomenuću samo tri velika vezira: **Sinan-paša Borovinčić**, **Ali-paša Pračić**, **Mehmed-paša Sokolović**. Trebalo bi dosta prostora da se spomenu sve kadije i muftije, vojskovođe, begovi, ajani i drugi učeni i značajni ljudi koje je iznjedrila Rogatica i njegoa okolica.

Austro-Ugarsko doba

U toku austrougarske vladavine, počev od 1878. godine, mijenja se struktura stanovništva u Rogatici. Prvo se doseljava nekoliko jevrejskih porodica i trgovaca drugih nacionalnosti, austrougarskih oficira i činovnika, a sa okolnih sela u čaršiju se naseljavaju **Srbi**. U pregledu mjesta i statistici stanovništva u Bosni i Hercegovini objavljenom na njemačkom jeziku 1880. predstavljeni su rezultati prvog popisa, koji je Austro-Ugarska monarhija organizirala i među kojim nalazimo sljedeće podatke: Rogatica 1879. ima 1.831 stanovnika, 444 kuće i 471 stan.

ROGATICA

Rogatica, nekadašnji Čelebi Pazar, otkako je postala bila je bošnjačko naselje. Takav svoj identitet, sačuvala je i do agresije.

Rogatica se nalazi u južnom djelu istočne Bosne. Smještena je u kotlini duž lijeve i desne obale rijeke **Rakitnice** i leži na nadmorskoj visini od 525 metara. Njenu kotlinu sa sjeverozapada zatvara brdo Ljun, a sa istoka i jugoistoka redom brda Crven, Tmor i Zasada. Rogatica je središte sliva rijeke Rakitnice a u širem smislu i srednjeg toka rijeke **Prače**. Sa istoka Rogatici gravitira područje koje se prostire do rijeke Žepe i rijeke Drine na Slapu, dok se prema sjeverozapadu njena gravitaciona zona prostire do Han Stjenica i velike visoravni **Glasinac**.

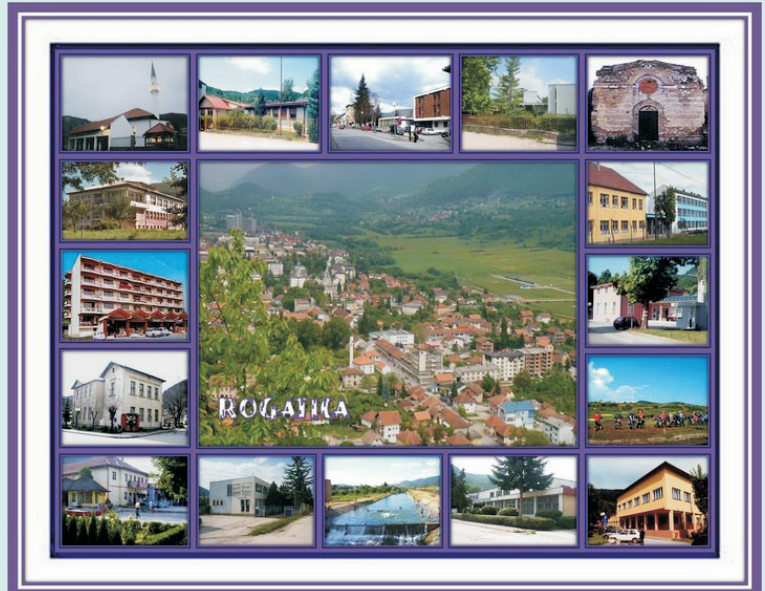
Rogatičku kotlinu presjeca rijeka Rakitnica, čiji se izvor nalazi na visini od 800 m ispod Stupnog dola. Istočno od sela Rakitnice ona prima potok Bereg, a u samom gradu ona prima dva potoka Toplik i Gračanicu.

Ovaj kraj je pretežno srednjeplaninski. Od čitave površine rogatičke općine, koja zaprema 66,437 ha, 20% zemljišta otpada na visinu od 500 m, dok je 80% planinsko zemljište sa visinom između 800 i 1900 m. Planine su na istočnoj, jugozapadnoj i sjevernoj strani a među njima su najveće Devetak 1 417, Sjemeć, Tmor, Bokšanica 1 254 i dr.

Središnja godišnja temperatura je 11 °C. Maksimalna temperatura u mjesecu julu dostiže 35 °C, a minimalna u januaru do -28 °C. Godišnja količina oborina kreće se od 700 do 800 mm u samom gradu, dok se na susjednim planinama penje do 1.500 mm.

Susjedne općine Rogatici su: **Goražde**, **Rudo**, **Višegrad**, **Srebrenica**, **Vlasenica**, **Han Pijesak**, **Sokolac** i **Pale**.

Sve do agresije područje općine Rogatica zauzimalo je površinu 664,37 km².

Poznate ličnosti iz Rogatice:

- * **Avdibeg Bukvica: ljekar**
- * **Mustafa Neretlić - Frčko: slikar, vajar, šahista**
- * **Safet Zec: akademski slikar**
- * **Mirko Šarović: političar, bivši predsjednik entiteta RS**
- * **Vojislav Lubarda: književnik i mnogi drugi ....**

UKC Tuzla:

Preminuo legendarni bh. novinar Nisvet Džanko

(24SI) - Umro je Nisvet Džanko. Novinar, tv voditelj, humanista, čovjek kakvog se ne sreće često. Džanki je prije nekoliko mjeseci dijagnosticirana ciroza jetre. Spas je, po prvim informacijama, bila operacija u Padovi. Od tog trenutka, javnost BiH, ali i brojni poštovaoci rada ponosnog nosioca najpoznatije karirane košulje udružili ...

... su se u skupljanju donacija za zahtjevnu operaciju.

Sudbina je htjela da Džanko prije nekog vremena bude operiran u Tuzli. Pozitivna vijest odjeknula je BiH. Džanko je operisan i stanje mu je stabilno.

Umro je od embolije pluća.

(Fena)

»Djeca« nagrađena u Kanu

Bh. režiserka **Aida Begić** je nagrađena velikim priznanjem na Filmskom festivalu u Kanu za svoj film "*Djeca*", koji je prikazan u programu "Izvjestan pogled".

Ona je dobila posebno priznanje žirija (Special Distinction of the Jury).

Neposredno nakon proglašenja nagrađenih, Begićeva je rekla da je uzbuđena i iznenađena.

"Desetak puta mi je predsjednik žirija **Tim Rot** ponovio da je film u cjelini genijalan. Kazao mi je da je to jak film i da je žiri odmah nakon projekcije znao da 'Djeca' zaslužuju jednu od nagrada", dodala je ona.

Film priča o ratnoj siročadi, 23-godišnjoj Rahimi i 13-godišnjem Nedimu, čiji je život u Sarajevu sveden na puko preživljavanje. Glavne uloge Begićeva je povjerila **Mariji Pikić** i **Ismiru Gaguli**.

Regionalna premijera filma "Djeca" biće na otvaranju Sarajevo film festivala 6. jula.

To je treći film Begićeve koji je prikazan u Kanu, a drugi koji je osvojio priznanje. Godine 2008. za svoj dugometražni film "*Snijeg*", ona je osvojila gran pri na Sedmici kritike u sklopu festivala.

U konkurenciji programa "*Izvjestan pogled*" se takmičilo 20 filmova od 26 režisera iz 17 država svijeta.

Specijalnu nagradu žirija su dobili **Benoa Delepin** i **Gustav Kervern**, režiseri filma "*Le Grand Soir*", dok su nagradu za najbolju glumicu podijelile **Suzan Kleman** i **Emili Deken**. Prva je glumila u drami "*Laurence Anyways*", a potonja u filmu "*A Perdre la Raison*".

Prvu nagradu u ovoj selekciji dobio je film "*Despuses De Lucia*" **Mihela Franka**.

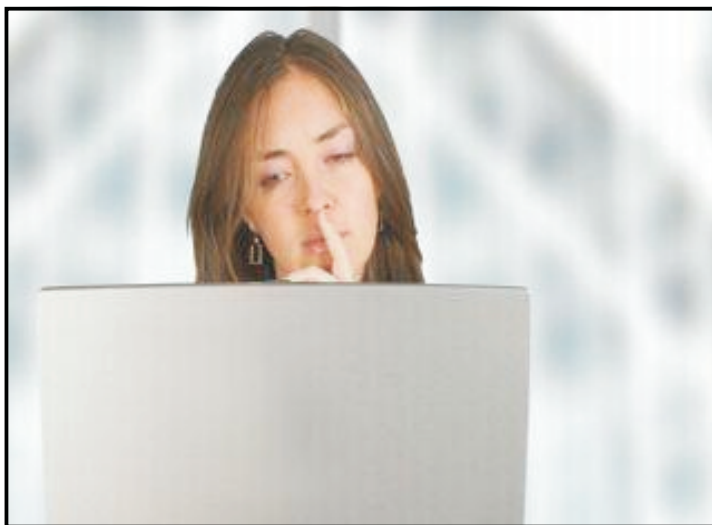
"Ovo je bila izuzetno jaka grupa filmova i naša vijećanja su bila jako strastvena. Reditelji nas nijednom nisu iznevjerili. Nevjerovatno", rekao je Rot.

Glavne nagrade, uključujući i "*Zlatnu palmu*", za najbolji film je trebalo da dodijeli režiser **Nani Moreti** i žiri na ceremoniji zatvaranja kanskog festivala. _

Davor Pavlović

Nešto sasvim neuobičajeno:

Kako znati da ga sigurno trebate ostaviti

(24SI) - Trebamo li prekinuti s partnerom i kako to učiniti, obično je razgovor koji vodimo s bliskim prijateljima u koje imamo povjerenja, s majkom ili pak s terapeutom.

Nova opcija na društvenoj mreži Tumblr podiže dilemu trebamo li prekinuti vezu i kako na sasvim novu razinu.

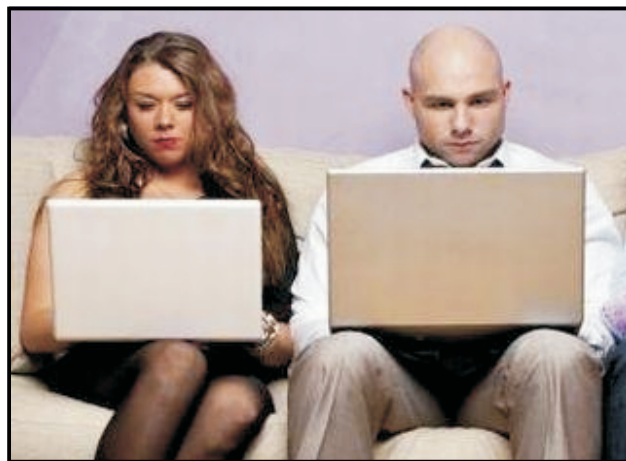
'Yo, Should I Dump This A**hole?' naziv je najnovije aplikacije na društvenoj mreži Tumblr, a ono što nudi je sasvim neuobičajeno. Kreiran nalik forumu, blog poziva ljude koji su nedoumici trebaju li prekinuti vezu u kojoj se nalaze da anonimno navedu sve prednosti i mane svoga partnera te čekaju savjete korisnika foruma.

I dok neki na društvenoj mreži kukaju bez razloga, drugi imaju doista nepopravljive partnere, piše Huffington post. Ukoliko vođeni savjetima na forumu odlučite prekinuti vezu, ne morate se mučiti razmišljajući kako će to učiniti. Naime, kako prenosi Tportal, forum nudi i jedinstvenu, a posve praktičnu aplikaciju iDUMP4U, koja će, ukoliko ustupite broj svog računara, učiniti to umjesto vas.

S. K. - (24sata.info)

Najnovije istraživanje:

Više vremena pred kompjuterom dovodi do depresije

(24SI) - Najnovije istraživanje Univerziteta nauke i tehnologije u Misuriju govori o tome da je jedan od indikatora depresije provođenje prevelike količine vremena ispred monitora.

Njihovo istraživanje je uključivalo 216 studenata i pratilo njihovu upotrebu interneta koristeći program Cisco NetFlow, koji im je pokazao koje stranice najčešće posjećuju kako bi ustanovili pokazuju li simptome depresije.

Rezultati su otkrili kako su oni studenti koji su pokazivali simptome depresije najviše koristili uslugu čitanja, konstantno preskakali s korištenja jedne aplikacije na korištenje druge te konstantno provjeravali svoj mejl.

"Poteškoće pri koncentraciji i donošenje jasnih odluka poznati su indikatori depresije. Jasno je da pretjerano čitanje uzrokuje izolovanost i usamljenost u stvarnom svijetu", naglašava istraživački tim.

Istraživači takođe tvrde kako se rezultati ovog istraživanja nadovezuju na rezultate onog nedavnog koje je pokazalo povezanost depresivnosti s korištenjem društvenih mreža poput Facebooka ili Twittera. ___ S. K. (fena)

List Kultur Media - No: 89-90

izlazi 21. juna 2012.

Tenis | **Sjajan uspjeh:**

**Damir
Džumhur
osigurao
plasman u
kvalifikacije
Wimbledona!**

Damir Džumhur

(24SI) - Član Teniskog kluba BH Telecom Classic i Davis Cup reprezentativac BiH Damir Džumhur uspio je osigurati plasman u kvalifikacije Grand Slam turnira u Wimbledonu.

"Na ovaj način **Damir Džumhur** piše istoriju bh. tenisa - jedini je osvojio Evropsko prvenstvo do 18 godina i bronzanu medalju na Olimpijskim igrama mladih u Singapuru. Sada je postao prvi bh. igrač koji je, radeći sa svojim ocem u Sarajevu, trenerom tenisa, osigurao 227 ATP poziciju koja ga vodi u London", saopštio je TK BH Telecom Classic. [B.A. - 24.sata.ba](http://B.A.-24.sata.ba)

Veliki sportista:

Adnan Ćatić prvi Bosanac koji je učestvovao na SP u penjanju

**Adnan Ćatić
(1984-2012)**

(24SI) - Adnan Ćatić, zaljubljenik u sportsko penjanje, koji je danas izgubio život kada se prevrnuo čamac u nabujaloj rijeci Miljacki u Sarajevu, bio je prvi Bosanac koji je ikada učestvovao na svjetskom prvenstvu u penjanju.

Između 460 učesnika zauzeo je 29. mjesto u brzinskom penjanju.

Ćatić je rođen 1984. godine, a sportskim penjanjem se počeo baviti 1999.

On je danas izgubio život kada se zajedno s **Emirom Murgom**, koji se oporavlja u bolnici, pokušao spustiti niz nabujalu rijeku.

Mirsad Efendić, očevidac, izjavio je da su njih dvojica krenuli u gumenom čamcu s veslima niz Miljacku u neposrednoj blizini Inat kuće kod Vijećnice, ali je bujica nedaleko od obližnjeg mosta nizvodno prevrнула čamac.

Jedan član sigurnosne službe skočio je u rijeku, ali nije uspio izvući Ćatića i Murgu.

Očevidac Efendić kaže i da se u tim trenucima u pokušaj spasavanja uključio još jedan čovjek, policajac, te da su drugi ljudi pokušavali spustiti nekakav kabl ili užu u rijeku, u pokušaju da se nastradali uhvate i da ih izvuku, ali ni to nije uspjelo zbog pucanja užeta.

Došli su policajci, vatrogasci i ljekari hitne pomoći koji su bezuspješno pokušali reanimirati Ćatića, izjavili su očevici.

[24 sata info]

Nije Sloboda ispala iz lige...

Autor: E. Borovina

Završena je još jedna sezona nogometne Premijer lige BiH. Još prije nekoliko kola znalo se ko je šampion. Željezničar je bio neumoljiv i "davno" završio posao.

A, i Kozara je "davno" ispala. Na 15. mjestu na tabeli završila je tuzlanska Sloboda.

Nije Sloboda ispala iz lige zato što je Leotar pobijedio na svom travnjaku i tako spasio svoju "glavu", niti je Sloboda ispala zato što je Željo izgubio na gostovanju na kojem je pobijedio samo jednom u posljednjih deset utakmica.

Nije Sloboda ispala iz lige zato što je GOŠK pobijedio u Vrapčićima i tako spasio svoju "glavu", niti je Sloboda ispala zato što je Velež izgubio na stadionu, na kojem je ovog proljeća dobio samo dvije utakmice.

Nije Sloboda ispala iz lige zato što je Rudar iz Prijedora na svom terenu dobio Zrinjskog, ekipu koja je ovog proljeća u gostima dobila samo jednu utakmicu, niti je Sloboda ispala zato što je Zrinjski ove sezone izgubio tek jednu od osam odigranih utakmica protiv Slobodinih konkurenata za opstanak (Slavija, GOŠK, Rudar, Leotar).

Sloboda nije uspjela izgubiti jedan razlike na gostovanju kod direktnog konkurenta za opstanak u Premijer ligi BiH, Slavije.

Nije Sloboda ispala iz lige... Sloboda je samu sebe izbacila iz lige.

RADIO PROGRAM SVAKOG ČETVRTKA 18:00-19:30

ZMAJ
od
BOSNE

f. 106,3 MHz ili preko interneta na www.bhrijec.com, klik radio

Vaš revizor

sPCS redovisningsbyrå

046-294511 0704927444

Sport - Foča

Počinje osmi po redu Međunarodni omladinski turnir "Football Friends"

Osmi po redu, Međunarodni omladinski turnir "Football Friends" počinje sutra (petak 1.juni) u 16 časova utakmicom između fudbalera novosadske Vojvodine i zagrebačkog Dinama, dok je svečano otvaranje turnira u 19 časova istog dana.

Učesnici turnira su: Crvena Zvezda iz Beograda, **Dinamo** iz Zagreba, **Sarajevo** iz Sarajeva, **Rabotnički** iz Skoplja, **Željezničar** iz Sarajeva, **Vojvodina** iz Novog Sada, **Budućnost** iz Podgorice i **Sutjeska** iz Foče.

Sve utakmice biće igrane na glavnom terenu Gradskog stadiona. Za sutra u 12 časova u sali Centra za kulturu i informisanje zakazana je konferencija za medije na kojoj će vođe ekipa predstaviti klubove, te očekivanja od turnira.

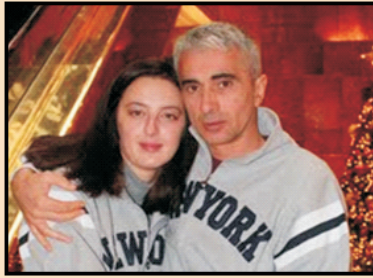
Na pomoćnim terenima Gradskog stadiona biće održano i Prvo regionalno prvenstvo osnovnih škola u malom fudbalu. Učestvovaće ekipe iz Crne Gore, Srbije i BiH. Turnir počinje sutra u 13 časova a finalna utakmica je zakazana istog dana u 18 časova.

Piše: Džeilana Honić - Ferhatbegović

* Pitali su me kakav je moj pogled na prirodu. Kada bi uklonili one dimnjake možda bih im i mogla reći šta vidim.

* Ko je najveći zagadivač prirode? Zar je važno...

* Priroda je lijepa. Kažu, sve što je lijepo kratko traje.

Džeilana i Senad Honić

Piše: Senad Honić - HONA

* Proizvodjačima maski predstoje bolja vremena.

* Ljudski život je kratak. Duga je to priča.

* Nije to maskenbal. To je naša budućnost.

* Od kolevke pa do groba, najlepše je u krevetu.

Jeste li znali da...

- Jeste li znali da na Novom Zelandu ima 17 puta više ovaca nego ljudi?
- Jeste li znali da Japanci zovu svoju zemlju Nihon što znači izvorište Sunca?
- Jeste li znali da je prva kreditna kartica izdana davne 1951. godine?
- Jeste li znali da je u Srednjem vijeku šećer bio toliko dragocjen da je vrijedio 9 puta više od mlijeka?
- Jeste li znali da se otprilike 5 hiljada zvijezda može vidjeti golim okom?
- Jeste li znali da možete zapaliti vatru uz pomoć leda?
- Jeste li znali da je Kennedy bio prvi i jedini katolički predsjednik SAD-a?
- Jeste li znali da se morski psi zapanjujuće brzo oporavljaju od teških ozljeda, infekcija, raka ili krvnih bolesti?
- Jeste li znali da više od 90 % ljudi redovito laže?
- Jeste li znali da je Sokrat radije pristao umrijeti nego da se odrekne svog naučavanja?
- Jeste li znali da godišnje od žedi umre između 6 i 9 miliona ljudi?
- Jeste li znali da je nemoguće kihnuti otvorenih očiju?
- Jeste li znali da je Kip slobode visok 46 metra?
- Jeste li znali da je Coca Cola bila izvorno zelena?

ZANIMLJIVO

- *** Čulo za okus kod leptira je smješteno na nogama.
- *** Pasje lajanje ne stvara jeku, nitko ne zna zašto.
- *** Za samo 10 minuta uragan oslobodi više energije nego sve postojeće nuklearno oružje na svijetu.
- *** U prosjeku, 100 ljudi umre od davljenja kemijskom olovkom svake godine.
- *** U prosjeku, ljudi se više boje pauka nego smrti.
- *** Devedeset posto njujorških taksista su tek pristigli imigranti.
- *** Slonovi su jedine životinje koje ne mogu skočiti.
- *** Samo jedna osoba od dvije milijarde doživjet će 166 ili više godina.
- *** Kravu je moguće natjerati da se popne uz stepenice... ali natjerati je da siđe je nemoguće..
- *** Žene trepću gotovo dvaput više od muškaraca.
- *** Čovjeku je fizički nemoguće liznuti vlastiti lakat.
- *** Puž može spavati tri godine.
- *** Ne postoji riječ u engleskom jeziku koja se rimuje sa "MONTH".
- *** Naše oči su uvijek iste veličine kao i na rođenju, ali nos i uši nikad ne prestaju rasti.
- *** Električnu stolicu izumio je zubar.
- *** Svi polarni medvjedi su ljevaci.
- *** Noj ima veće oko od mozga.

Bosanski student unio revoluciju u kompjuterske čipove

Adnan Mehonić otkrio je javnosti prvi memorijski čip zasnovan na silikon oksidu oksidu koji može da radi na sobnoj temperaturi

SARAJEVO - Bosanski student Adnan Mehonić zajedno sa ekipom svojih kolega istraživača na Londonskom univerzitetu (UCL) otkrio je javnosti prvi memorijski čip zasnovan na silikon oksidu oksidu (silicon oxide-based resistive RAM +ReRAM) koji može da radi na sobnoj temperaturi, a upravo zahvaljujući Adnanu napravljen je ključni napredak.

Kako je objavio bosanski portal Doznajemo.com ReRAM je jedna od tehnologija, koja serazvija kao zamjena za tradicionalne sisteme čuvanja podataka, a Žurnal za primenjenu fiziku objavio je da će ovo otkriće predstavljati revoluciju u ovoj oblasti i promjeniti način rada današnjih kompjutera.

Portal Doznajemo.com piše da je do otkrića došlo slučajno tokom rada na na pravljenju silikonski baziranih LED dioda koje su se nepredvidljivo ponašale.

Adnan je dobio zadatak da ispita o čemu je reč i došao do otkrića da se materijal koji je tim istraživača napravio ponaša "daleko od nepredvidljivog", odnosno da se promena stanja provodljivosti i neprovodljivosti (što je ključni faktor u dizajnu informatičkih komponenti) može predvideti s velikom preciznošću.

E.P.K.

Inovatori BiH osvojili 14 medalja na izložbama u Ženevi i Banjoj Luci

Članovi Asocijacije inovatora BiH nastupili su sa 12 inovacija na izložbama u Ženevi i Banjoj Luci za koje su dobili 14 priznanja.

Bh. inovatori su se iz Ženeve vratili s 11 bronzanih medalja.

Sarajlije Nijaz i Mirza Banjanović nagrađeni su za četiri inovacije (obrotno magnetno polje sa statičnim namotajima, uređaj za bežični prijenos električne energije na osovine, sinhroni generatori bez kliznih prstenova i četkica te 100 posto regulacija izlaznog napona).

Josip Gujić iz Kaknja nagrađen je za plastičnu cjevastu prtku za zalijevanje "kap-po-kap", Enver Ibrović iz Sarajeva za aerodinamičke rukavice za skijaše, tuzlanski student Nedžad Ribić za samozalijevajuću saksiju, gimnazijalka iz Ljubuškog Ajla Sadiković nagrađena je za kornet iz kojeg ne kapa sladoled, a Sašenko Sadiković za univerzalni aparat za brijanje i za brisač vjetrobrana s ugrađenim grijačem.

Medalju je dobio i Senad Šećerbegović iz Sarajeva koji je predstavio vakumiziranu ciglu od PVC-a.

Sarajevski ortoped dr. Adnan Dizdar nagrađen je zlatnom plaketom na 14. izložbi inovacija "Inost" u Banjoj Luci, a Josip Gujić dobio je srebrnu plaketu za prtku za zalijevanje i bronzanu za uređaj za čišćenje dimnjaka sa zemlje, saopćeno je u subotu iz Asocijacije.

Fena

Udruženje-Förening Kultur&Media

Jubilej - 16 godina

1996 - 2012

**Internacionalno udruženje
Göteborg - Sweden**

Za 16 godina aktivnosti postigli smo:

List
"Kultur Media"
izašlo 90 brojeva
za 8 godina rada

Radio program
"Zmaj od Bosne"
emitovano 355 emisija
za 8 godina rada

Izdavacka djelatnost
udruženja
"Kultur & Media"

11 knjiga objavili
i na stotine brošura

Organizovali na desetine
kulturnih manifestacija

Top Tourist.dk

Popusti do 01.06

30 %

EXPRES LINIJE - CETVRTKOM I PETKOM IZ SKANDINAVIJE ZA BOSNU
- SUBOTOM I ITORKOM IZ BOSNE ZA SKANDINAVIJU

...PUTUJTE SA NAMA JOS DANAS

Popusti za osobe preko 60 god. 10 %

5% popusta za grupe. min 4 osobe

10% popusta za VIP članove

SVAKO 4. PUTOVANJE **GRATIS**

POZOVITE
NASE
AGENCIJE

+46 42 18 29 84

+46 42 13 27 20

+45 48 25 38 37

+45 48 25 31 49